

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)

Diran Kelekyan Efendi ihtiyatı da elden bırakılmıyordu

Haftada iki gece tiyatroya gitmek şarttır. En evvel "Ambigu", "Nouveautés", "Gymnase", (Chatelet), (Cluny) gibi oyunları kolay anlatılır tiyatrolardan başlarımsız, dört beş ay sonra "Odeon", "Theatre Français", ye yani "Comédie", Française, e devam edersiniz. Eğer bu dediklerimi yaparsanız, fransızca hem tekellüm, hem de kitabet nokta nazarından büyük terakkiye mazhar olur.

Tip cihetine gelince: bana kalırsa bir spécialité tesbi etmek üzere hastahanelere devam eylemek pek münaşıptır. Zannederseniz İstanbulda dahili hastahaneler mütehasırsı idiniz. Bu ihtisarı her yerde geçer. Yalnız cerahlığa da biraz ehemmiyet verilmelidir. Çünkü me selâ şimdiki istipdat idaresi devam eder ve Mısır gibi yerlere gelerseniz cerahlık ta yapabilmek pek kârlı bir iş olur.

Bendenizin en büyük arzumu sizin Fransız milletinin tarzını öğrenmektir. Bu da bu milletin zaten meydana olan milli hayatına karışmakla olur. Sonra Avrupa'ya gelerseniz beraberce iki üç hafta İngiltere'ye gideriz. Bir de İngiliz milletinin — yani milli hayat itibarıyla — Avrupalıların müterakki unsuru — yaşayış tarzını görürsünüz. Bu mukayesede öyle bir ders vardır ki bunu dünyada hiçbir tahsil insana bahşedemez, mademki Avrupa'ya çıktınız, garp medeniyeti halfinda — bizim vatandaşlarımız büyük kısmında görülen yanlış fikirlerden âri olarak — bir fikir edinmeniz ileride memleket için pek hayırlı olacaktır. Şarkta — hususile bedbaht Türkiyede — yaşayış olanlar, zulümden ne kadar şikâyet ederlerse etsinler, hürriyeti tamamiyle anlamış olamazlar. Hürriyet nimetinin yüksekliği Avrupa — hususile İngiltere — hayatına cidden iştirakle anlaşılır. Halbuki bizim vatandaşlar şark ahlakını gittikleri yerlere naklettikleri ve Paris veya Londrada İstanbul hayatı yaşadıkları cihetle, senelerce Avrupada kaldıkları halde fikri terakkiler nokta nazarından gene şarklı olarak geri dönmüşlerdir. İşte bunun için zâtrâli biraderanelerine mümkün olduğu kadar yerlilerle — fakat müterakki kısmile — ülfet etmenizi rica ediyeceğim.

Istanbuldan gelen haberlere bakılacak olursa Avrupa'ya azmetimini zihni bir kimseye zararı dokunmamıştır. Pariste dolaşan dalkavuk ne'nden, rütbeli rütbesiz heriflerden itiraz eylemenizi rica ederim, Pariste emin adam pek azdır.

Refikam selâmlarınıza teşekkür ediyor. Duçar olduğunuz felâket ne kadar teessüflü mucip oldise, selâmetle kurtulmanız da kendisini o nisbette memnun etti.

Diran Kelekyan efendi Mısırda bulunduğu müddet zarfında gerek muamelelerinde gerek muhabere lerinde o kadar ihtiyatla riayet ediyordu ki onun bu ihtiyatını korkak lığına hamletmek lâzımdır. Meselâ Abdulhamidin son müstebit sadrazamı olan Ferit paşanın akrabasından Fazıl Bey isminde bir zat, Doktor Bahattin Şakir beyin yardımcı vaktile Paris'e kaçmıştı. Bu Fazıl Bey sadrazam vasıtasile İstanbulu avdet için Abdülhamitten müsaade almağa muvaffak olmuştu. Diran Kelekyan efendi muhabere vesaire dolayısıyla bu Fazıl beyle alakadar olduğundan, onun İstanbul dönmüşünden çok korkuyordu. Doktor Bahattin Şakir bey Parise gelmez Diran Kelekyan efendi kendisine yazdığı bir mektupta bu Fazıl bey meselesi hakkında diyor ki:

"Şimdiki hürriyetini fedakârlığınızın borçlu olan bu ahlaksız adam arada sırada İstanbulda dönme emelinde bulunuyormuş. Eğer şimdiki maiyet tarzile kalacak olursa, sonunda bunu yapmağa mecbur olacaktır. Çünkü şahsını ve parasını idareden âciz olduğu sizce de malûmdur. Bununla beraber bu adamın bu hale düşmesine sebep olanlar da vardır. Parise geldikten sonra biraz iyi idare olunabilirdi, vakti esasen ahlâkı fena ise de, hiç olmazsa fena hareketleri tadil olunabilirdi. Buraları nazarı dikkate alınmadı. Çünkü Fazılın hatalarına düşmesinde menfaat görenler oldu.

Şimdi zâtrâlinizin mahremane ricam şudur ki Fazıl — İstanbulu geri dönmesini güçleştirmek için — önümüzdeki kış mevsiminde kendi hesabına olarak Mısır'a aşırma, mümkün olmadığı takdirde yanında Fransız dostumuzun mektubu var mıdır? Varsa mühim midir? Buralarını mahirane anlayıp imkân görürseniz mektupları almaktır. Fakat bu işte ne derecede mahirane harekete lüzum olduğunu bittabi takdir edersiniz. Fazıl bu mektupların ehemmiyetli olduğunu belki anlayamamıştır. İstanbulda dönmeye bile belki o mektuplardan istifade etmeyecektir. Eğer biz mektup meselesini doğrudan doğruya ortaya atarsak, âdeta kendisini uyandırmış oluruz. Söz ve muhabbet iş ve işret arasında hafif bir tahkikat icrası muvafık olur zannederim.

Fazılın İstanbulu avdetinden Fransız dostumuz için bir tehlike tasavvur etmem. Hususile zâtrâlinizin Avrupa'ya azmetimi tehlikeniz azaletmiştir. Arada bir kişi eksildiğinden, ithamları kavli mücerrette kalacaktır.

Yaptığım tecrübeler göre biz de hükümet pek az avdet edene "nasıl kaçtın? Seni kim kaçırdı?", diye soruyor. Meselâ ben iki defa affı umumî ile İstanbulu geri döndüm. Her ikisinde de buralarını soran olmadı. Fazılın avdet müsaadesini biraderinin kayınpederi olan sadrazam istihâl etmiş. Eğer öyle ise, meselenin pek hafif geçmesi ağlebi ihtimaldir. Maamafih bize ihtiyatla hareket tevaccüh ettiğimize şâhidimdir.

Kardeşim! Bu kadar âdi meseleler hakkında bile böyle mahremane muhabereye lüzum gördüğümü taaccüp edersiniz. Öndeki hikmeti size ileride gördüğümüz zaman arz ederim.

Doktor Bahattin Şakir Bey Parise geldikten sonra gördüğü vaziyet karşısında şaşırıp kalmıştı. Birçok seneler Avrupada fedakârlıca çalışan genç Türklerin muhtelif gruplara ayrıldıklarını, kimsenin kimseyi çekemediğini, herkesin benlik iddiasında bulunduğunu ve bu gidile Avrupada uyanan hürriyet cereyanının tamamile önceğini anlayarak çok meys olmuştur. Bu şaşkınlık ve meysiyet içinde hattâ Ahmet Rıza beyi bile gidip ziyaret etmemiştir. İstanbulda ve Türkiyenin her tarafında Avrupadaki hürriyet mücahitlerine bağlanan ümitlerin bu kadar çürük bir temele yaslandığını kat'iyen hatırlama getirmemiştir. Avrupadaki mücahitlerden Türkiye için büyük ümitler ve parlak bir istikbal beklediğinden dolayı memleketin her köşesindeki münevverler bu kadar gayretler sarfediyorlardı, hapishanelerde ve menfalarda çürüyen gençler de Avrupadaki mücahitlere yardım ettiklerinden mütevellit bir memnuniyetle o meşakkatlere ve mahrumiyetlere katlanıyorlardı.

Doktor Bahattin Şakir bey Avrupadaki vaziyetin, bu fedakârlıkların hiçbirisine lâyık olamayacak kadar karışık olduğunu görünce yesinden doğan bu nevmidi içinde bunları İstanbuldaki ve Trabzondaki arkadaşlarına bildirmişti. Doktorun bu mektuplarına oralarından gelen cevaplarda herşeyden ziyade hissin hâkim olduğu görülüyordu. Doktorun Trabzon firarında çok yardımcı dokunan "Mihrabî", diyor ki:

"Ta Neotera,, dan: Mebusan meclisi tarafından ayana sevk edilip tasdik edilmeyen kanunlarla, Mebusan meclisinin içtimalarında hazır bulunmaktan kaçınan muhaliflerin hareketi Eylülde icra edilecek olan Cumhurbaşkanlığına meselesini meşhûk bir halde bırakıyor. Politikacılar, meselenin tarafgirlik rengini almaması için iki cephenin uzaklaşmasını arzu ediyorlar. Muhaliflerin emniyeti tamameyi haiz olan M. Zaim'in namzetliğini ortaya atmasının sebebi, bunların beyaz reyini muameleye temin içindir.

Mamafih, muhalifler bu namzetlik meselesine fırkacılık şekline verecek hendi; fırkalarından birisini namzet gösterip M. Zaim'in aleyhine rey vermek istidadındadırlar. Muhalifler, Mebusan meclisi ve Ayanda birleşip temin edecekleri ekseriyetle bunda muvaffak oldukları takdirde, muhalif taraftan intihap edilen bir Cumhurbaşkanının karşısında hükümetin vaziyeti ne olacaktır? Müessif bir netice verecek olan bu meseleyi politi-

HARİCİ HABERLER

Sokak muharebesi

Pariste fırkacılar birbirleriyle çarpıştılar

100 kadar yaralı var. Polis müdahale etmiş, 30 kişiyi yakalamıştır

LONDRA, 25 (A.A.) — Deyli Meylin Paris muhabirinden:

Birbirlerine düşman Fransız siyasi fırkaları nümayişçileri arasında dün, gece yarısına kadar devam eden ciddi çarpışmalar olmuştur.

Bu çarpışmalara Lorientin dış mahalleleri sahne olmuştur. Hatâ cumartesi gecesi faşistlerle komünistler arasında saffiharp halin de hakiki bir muharebe olmuştur.

Kargaşalıklar, eski muharpiler tarafından miralay De Da Rogue şerefine yapılan milli bir mitinge, sosyalistlerle komünistler mani olmak isteyince başlamıştır.

Komünistler, polis kordonuna şiddetle hücum etmişler ve mücadele başlamıştır. Taşlar, işçiler, tuğlalar ve ele geçen her şey atılmıştır.

100 kadar yaralı vardır. 30 kişi tevkif edilmiştir.

Millî sosyalizm siyaseti

Hitler anlatıyor

Millet arkamda Sıkı saf halindedir

Nereye gidersem beni takibe devam edecektir

LONDRA, 25 (A.A.) — Niyus Kronik, gazetesinin siyasi muhabirine verdiği bir mülakatta, Başvekil Hitler, haricte Alman mallarına yapılan boykotaja karşı Almanyanın vaziyetini tavsiz etmiş ve milli sosyalist hareketinin istikbali hakkında malûmat vermiştir. Bununla beraber Başvekil, Almanyanın harici siyaseti ve Almanyanın milletler cemiyetine karşı olan hissiyatı hakkında beyanatta bulunmak istan imtina etmiştir. Başvekil demiştir ki:

— Almanyanın tecrit edilmesini arzu etmem. Karşılaşacağı müşküller de Almanyanı sarsamaz. Almanya, harp zamanında ithal edemediği şeyleri imal etti. İcap ederse buna tekrar ve daha büyük bir muvaffakiyetle başlayabilir. Eğer Alman mallarına boykotaj devam edecek olursa mukabele bilmisil tedbirleri almağa mecbur olacağız.

Meselâ, Almanyada Amerika mahsullerinin alınmaması için bir emir verilsin, bu tarafta doğru Almanyadan bir metelik bile çıkıyacaktır. O zaman, dünya, mamulâtımıza karşı böyle bir tedbir almanın manasını anlayacaktır.

Millî sosyalizm hareketi ne sağa, ne de sola doğru gidecektir. O, doğrudur ileri gitmekte devam edecektir. Bu hareket bin sene kadar sürecektir.

Millet, arkamda, bir sene evvel künden daha sıkı bir saf halindedir. Nereye gidersem orada beni takip edecek ve buna devam edecektir. Biz müşküller içinde duracak kimseler değiliz. Biz mücadele ile daha ziyade kuvvetleniyoruz. Bundan on beş sene evvel bir gün Almanyayı idare edeceğimi söylediğim zaman benim ile nasıl alay ettiklerini unuttunuz mu? Bugün de iktidar mev-

Göbbels anlatıyor

Milli sosyalizm Düşmanları kim?

Bunlar münevverler, ihtiyat zabitleri arasındadır

ESSEN, 25 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

"Gayri memnunlarla bozguncular aleyhine, mücadelesine devam eden M. Göbbels, muhafazakar aleyhine şiddetli bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

— Milli sosyalizm düşmanları işçiler arasında değil, fakat, kendini bilir insanlar, meselâ, ihtiyat zabitleri, münevverler, gazeteciler arasındadır. Yalnız bunlara fazla kıymet vermemek lâzımdır. Çünkü, halkın üzerinde müessir olmak vasıtalarına malik değillerdir. Onları tanımak için iyi bir göze sahip olmak lâzımdır.

Bu zümre ile münakaşa etmek, milli sosyalizm için bir hata olur. Milli sosyalizm bu zümrenin üzerinden aşarak, halk ile anlaşmalıdır.

Harpten evvel, ve harp içerisinde, gördüğümüz zümre, bu zümre idi. Bu zümre, bir şey öğrenmiş değildir.

Hatip, Almanyanın iktisadi vaziyeti hakkında nihbin değildirdi ve şunları söylemektedir:

— Acemice yapılacak bir tek hareket, bütün iktisadi hayatı yok etmeğe kâfidir. Matbuat cihetinden de işler iyi gitmiyor. Matbuat kanunları, "ihtira,, edilebilir, fakat gazeteci, "ihtira,, edemem. Memleketi, irtica henüz müsamaha ediyorum. Fakat istesek, mürteciler, 24 saat içinde ortadan kaldırılabilir. Madem ki, salâhiyet elimizdedir, haklı gördüğümüz her şeyi yapmak tafattarım ve kuvvetimizin hudutsuz olduğuna kaniim,,

kinde kalacağımı söylediğim zaman gülüyorlar, fakat bu gülüşlerde evvelkiler kadar manasızdır,,

Paris civarında

İki tren çarpıştı. 3 ölü birçok yaralı var

HOUILLES, 25 (A.A.) — Paris civarında dış mahalle trenlerinden biri Houilles istasyonuna civarında, gece yarısı, bir yolcu treni bir marşandiz treni çarpışmıştır.

Makinist ölmüş, üçü ağır olmak üzere kırk kişi kadar yaralanmıştır.

Karaya oturan gemi

LIZBON, 25 (A.A.) — Dura isimli Norveç yük gemisi, karaya oturmuştur.

Avusturyada

Krallık lehinde bir nümayiş yapıldı

VIYANA, 25 (A.A.) — Dün, aşağı Avusturyada, Arsetten'de krallık lehinde bir nümayiş yapılmıştır.

Arşidük Fransua - Ferdinand'ın oğlu Hohenberg düküsü bir nutuk söylemiş, bu nutukunda Avusturyada krallığın tekrar avdetine emniyeti olduğunu bildirmiştir.

Avusturya tethişçileri

VIYANA, 25 (A.A.) — Avusturyada Nazi tethişçi hareketinin

SON DAKİKA

Tevfik Hadi B. Seyhan valiliğine tayin edildi. Diğer değişiklikler

ANKARA, 25. (Telefonla) — Emniyet işleri Umum müdürü Tevfik Hadi beyin Seyhan valiliğine, yerine de Trakya Umumi müfettişliği Baş müsaviri Şükrü beyin tayinleri kararlaştırılmıştır.

Şark ve Trakya umumi müfettişlikleri baş müsavirliklerle Boğaz valiliğine ve yeni ihdas edilen vali muavinliklerine tayin edileceklerle valiler arasında yapılacak beyaşılar hakkındaki kararname de hazırlanmıştır.

Askerî mektep muallimleri

ANKARA, 25. (Telefonla) — Milli Müdafaa vekâleti askerî mektep muallimlerinin maaşları hakkında bir kanun projesi hazırlanmıştır.

Metr Salem hâkim huzurunda

ANKARA, 25. (Telefonla) — Maliye vekâleti Nakit işleri müdür muavini Şükrü beye Telefon şirketi namuna rüşvet teklif etmekten suçlu Metr Salem ve Leon Faraci'nin mahakemelevine yarın sabah saat onda Ankara Asliye Ceza mahkemesinde başlanacaktır.

Hususî iskân teşkilâtı lâiyhası

ANKARA, 25. (Telefonla) — Iskân kanununun daha seri ve mükemmel bir surette tatbik edilebilmesi için hususî bir iskân teşkilâtı vücade getirilecektir. Bunun için de bütçe encümeni lâzımgelen lâiyha esaslarını hazırlamaktadır.

Sinemacılar hakkındaki karar

ANKARA, 25. (Telefonla) — Sinemacılarla İstanbul belediyesi arasında çıkan ihtilâf hakkında Dahiliye vekâleti kararını İstanbul Sinemacıları namına şehrimize gelen Şadi beye bildirmiştir. Bu karar ayrıca İstanbul vilâyetine de tebliğ olunmuştur.

Hudut komisyonları toplanıyor

ANKARA, 25. (Telefonla) — Türk - Irak hudut komisyonu önümüzdeki hafta içinde Musulda toplanacaktır. Komisyona tarafımızdan Mardin valisi memur edilmiştir.

Suriye ile de bir hudut komisyonu teşkili hakkında müzakereler cereyan etmektedir. Türk - Bulgar hudut komisyonu da bir Temmuzda Edirne'de toplanacaktır.

Edirneye tenzilâtli tenezzüh trenleri

EDİRNE (Milliyet) — Edirnenin gündün güne ehemmiyet kesbetmekte ve umran ve inkişafına doğru yürümekte olduğumuzu gören Şark şimdîfiker kumpanyası İstanbulla Edirne arasında işlemek ve ayda dört defaya münhasır olmak üzere Temmuz iptidalarından itibaren fevkalâde tenzilâtli tenezzüh trenleri tertibine karar vermiştir. Kumpanyanın bu hususu tetkike memur ettiği Umuru ticariye ve kaptanlar müfettişi Rifat bey bugün Edirneye gelmiş ve Fırka, Belediye ve Sanayi odası reisleriyle esaslı temaslarda bulunmuştur.

Rifat beyden aldığım izahata göre bu tenezzüh trenleri karşılıklı olarak ayda iki defa İstanbuldan Edirneye ve Edirnedən İstanbula tahrik edilecek, iki nokta arasındaki mesafeyi 9 saatte kesecek, gidip gelme bilet ücreti azami dört lirayı geçmeyecek, yolcuların her türlü esbabı istirahatı temin edileceği gibi muntazam servislî büfeler bulundurulacaktır. Nisf ücrete tâbi yolcular tenzilâtten aynen müstefit olacakları gibi aynı hafta zarfında bir gündelik trenle avdet etmek hakkına da malik bulunacaklardır.

Bükreşte talebe nümayişleri

BÜKREŞ, 25. (A.A.) — Talebe evinin temel atma merasiminde Faşist talebenin hasmane nümayişleri karşısında Kral mutaf nutkunu söylemeden derhal saraya dönmüşler. Zabta nümayişçileri dağıtmıştır.

Mecliste kabul edilen kanunlar

ANKARA, 25. (A.A.) — B. M. Meclisi bugün saat 15 te reis vekili Esat beyin reisliğinde toplanmıştır.

Ankara'da bir milli musiki ve temsil akademisi kurulmasına, mülga Seyrüsefain idaresinin 1930 senesi son hesabına dair kanun lâyhaları ve 1683 numaralı askeri ve mülki tekaüt kanununa "harbe hazırlık devrinde zabitanın taleplerile tekaüt ve istifa muamelesinin vaziyetin inkişafına, tehlikenin zevaline tehir olunabileceğine ve bu devrin iptidasile nihayetinde İcra vekilleri heyeti kararile tesbit olunabileceğine" dair bir madde ilâvesine ve 367 numaralı kanuna göre muvakkat kaza salâhiyeti verilerek başka yerlere gönderilen hâkimlerin maaşlarına gönderildikleri memuriyetlere muhassas maaş tutarının üçte birinden yarısına kadar vekâletçe tespit edilecek miktardaki tahsisatın ilâvesine dair kanun lâyhaları kabul edilmiştir.

Meclis perşembe günü toplanacaktır.

durduğu hakkında yapılan beyanat, vakalarla tezkip edilmektedir.

Filhakika, bu hafta tatili esasında, memleketin muhtelif noktalarında her zamandan fazla bombalar patlamıştır.

Yüzde 50 tenzilat

EDİRNE, (Milliyet) — Kumpanya, Şehinşah Hazretlerinin teşrifleri dolayısıyla Edirneye de gidip gelme biletlerinde yüzde elli tenzilat yapmıştır.

Edirne'de İş bankası

EDİRNE, (Milliyet) — İş Bankasının Edirne'de şube açmağa karar verdiğini ve bu hususta tetkikatta bulunduğunu evvelce yazmıştım.

Bankanın Edirne şube müdürü ile muhabesecisi evvelki gün Edirneye gelmişlerdir.

General Veygand Paris'e döndü

LONDRA, 25 (A.A.) — Fransız erkânı harbiyei umumiye reisi general Veygand bugün Paris'e hareket etmiştir.

Müşarünileyin burada kısa süren ikametini, resmi bir mahiyeti haiz değildi.

Yugoslavyada siyasî af

BELGRAT, 25 (Milliyet) — Kral Aleksandr, büyük bir siyasî affı umumî ilan etmek için tetkiklerine devam etmektedir.

tan topraklarını tekrar ele geçirmek, Avusturyayı Almanyaya iltihak eylemek ve umumiyetle irsi düşman olan Fransayı emek gâyesile iltihak mekine geçmiştir. Netice ne oldu? Hitler Lehistanı uyuşmağa mecbur oldu, Avusturya da muvaffakiyetsizliğe uğramış ve Fransanın nüfuzu ise son on sene içinde bugünkü kadar asla kuvvetli olmamıştı.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

Atınada Reiscümhur intihabı

"Ta Neotera,, dan: Mebusan meclisi tarafından ayana sevk edilip tasdik edilmeyen kanunlarla, Mebusan meclisinin içtimalarında hazır bulunmaktan kaçınan muhaliflerin hareketi Eylülde icra edilecek olan Cumhurbaşkanlığına meselesini meşhûk bir halde bırakıyor. Politikacılar, meselenin tarafgirlik rengini almaması için iki cephenin uzaklaşmasını arzu ediyorlar. Muhaliflerin emniyeti tamameyi haiz olan M. Zaim'in namzetliğini ortaya atmasının sebebi, bunların beyaz reyini muameleye temin içindir.

Mamafih, muhalifler bu namzetlik meselesine fırkacılık şekline verecek hendi; fırkalarından birisini namzet gösterip M. Zaim'in aleyhine rey vermek istidadındadırlar. Muhalifler, Mebusan meclisi ve Ayanda birleşip temin edecekleri ekseriyetle bunda muvaffak oldukları takdirde, muhalif taraftan intihap edilen bir Cumhurbaşkanının karşısında hükümetin vaziyeti ne olacaktır? Müessif bir netice verecek olan bu meseleyi politi-

deki sonbaharda Cenevrede dekorların değiştiğini göreceğiz ve Milletler cemiyeti nüfuzunu tamamiyle tekrar elde edecektir.

M. Barthou'nun Yugoslavya dahilinde yapmağa olduğu seyahatlerinden bahsederek Politika gazetesi diyor ki: "Fransada siyasi hayat menşei tamamile Fransız olan bir hususiyet ile temayüz etmektedir. Fransa şahsiyeti kuvvetle inkişaf etmiş siyaset adamları ile doludur. M. Barthou da tabiiyeti itibarile mezhûr siyaset adamlarına mensuptur, o, fırkacılık zihniyetinden kendini kurtararak milli bir siyaset adamı olmuştur..."

Amerikanın hava filosu

Newyork Times,,den: Amerika Birleşik devletlerinin hava kuvvetini tam bir surette tayin etmek müşkuldür. Bugünlerde tetkikatını yapan Baker komitesinin muharebe tayyareleri, bombalar, makineli tüfekler ve tehcizatı hakkında şayanı hayret neticeler vermesi de muhtemeldir. Geçen sene Ayân deniz işleri komitesine verilen rapora göre, Amerikada üç bin askeri tayyare vardır. Bunlardan 800 ü muharebe ve hücum tayyareleri, 238 ü bomba tay-

Mösyö Barthou

Cümhuriyeti la Liberal gazetesi, M. Barthou'nun Romanya ve Yugoslavya seyahatlerinden bahsederek diyor ki:

"M. Barthou yeni Avrupa siyasetinin hakiki canlandırıcısıdır. Önümüz-

Kimden kime şekva?

Hayat şartlarının kolaylığı hakkında endeksler yapıla dursun, şüphe edilemez ki; harp ve harp ertesi devrelerinde dünya işlerindeki umumî düzensizlik her şeye olduğu gibi bizim de cemiyet hayatımızın tatlı cereyanına fena tesirler yapmıştır. Onun için fazla üzümlü işlerimizdeki terazesizliği kendimize uzun derin kaygı etmiye hacet yoktur.

Diyebilirsiniz ki; bir adamın işi fena giderken de sevincinden göbek atmaz ya!

Doğru söz. Lâkin az çok rahat edebilmek için insanların uysal olmaları birinci şart olduğuna artık anlamış olmalıyız. Cereyanlara hâdiselere ve şartlara göre uysaluk.

Ama bizde - maalesef - mütemadi bir şikâyet nekararı vardı ki; dilimizden düşmez. Bu şikâyetin sanimimiziz? Doğrusu onu da pek kestiremiyorum.

Bakınız; size bir misal: Bir yerde bir münhal olur. İşine göre kırk lira, elli lira veya yüz lira aylık. İltimaslı, iltimasız yüzlerce adam bu işe taliptir. Bizim memlekette işsizlik yoktur ama iş te çok değildir. Amele az olduğu için amele işsizliği de azdır. Lâkin maalesef adedi pek az olmanın bir "herşeyi yapabilen", sınıfı vardır. Orta tahsil bitirmemiş, linde san'at veya ihtisas namına bir şey yok. Bu adam yaşamak için mutlaka memur olması mecburdur. İşte bu zümre daima işsizdir. Çünkü bir taraftan işler azalırken diğer taraftan her işte az çok ihtisas aranmaya başlamıştır. Onun için bu sınıf her açılan memuriyete hücum eder. Bunun içinden birisi o münhale yerleştirilir. Üç gün çalıştıktan sonra bu adam da şikâyeteye başlar.

Bu para ile geçinilir mi? Bu da hayat mı? Müddetimi bitirsem de tekaüt olsam! Falan filân.

İnsan bu kadar şikâyet edecek bir yere girmemelidir. Şartları bu derece ağır olan bir memuriyet açıldığı zaman oraya kimserin istekli çıkması lâzımgelir. Halbuki yüzlerce kişi oraya tayin edilmeyi büyük bir nimet sayarlar.

İşte benim sanımı bulmadığım nokta budur: Bir adam için daha iyisini bulamadıkça en iyi elinden gider. Herkes bulunduğu işe kendisi gibi birkaç yüz istekli bulunduğuna düşünerek haline şükrederse hâdiselerin ister istemez dün yaya verdiği solukluk hiç olmazsa çehrelerimize sirayet etmez.

Koşarak, çırpınarak aldığımız bir iş için daha ertesi günü kimden kime şekva ediyoruz?

Sinemalar kapalı mı, değil mi?

Bilmem işitmiyen kaldı mı? İstanbul sinemalarının ekserisi (Darülaceze) hissesi vermek istememişler. Bu yüzden belediye ile aralarında ihtilâl çıkmış. Belediye de sinemaları kapatmış.

Ben işin iç yüzünü pek bilmiyorum ama iclerinde aklı başında adamlar olduğunu bildiğim sinemacıların kanunî bir vergiyi vermeme için göz göre göre böyle dayatmak istediklerine aklım ermiyor.

Esasen bu darülaceze vergisi Tüçkiyenin başka şehrinden alınmaz. Bunu İstanbullular öderler. Denecek ki: Darülaceze İstanbuldadır. Evet ama Darülacezede ki acizlerin hepsi İstanbullu değildir ki. Zaten bu bir şekva, bir içtimal muavenet müessesesi ise elbette bunun bir kanunu, nizamı olacaktır. Halbuki sinemacılar karşı Belediye'nin aldığı tedbir vergi tahsil tedbiri değildir. Çünkü vergi tahsil için ticarethane kapatılmaz. Vergi icra vasıtasıyla tahsil olunur. İşin içinde biraz geveşeklik olduğu, Belediye'nin işi eski bir talimatnamenin bilmem hangi fıkrasına istinat ettirmesi ile de anlaşılıyor.

Bana kalırsa bu Darülaceze hissesi alınacaksa bir umumî vergi halinde onu bütün Türk vatandaşlarına taksim etmek en tabii yoldur.

Şimdi Belediye, Dahiliye vekâletindeki komisyonun kararını, sinemalarda müraacaat ettikleri mahkemelerin kararını bekliyor. Bu işte anlamadığım bir kaç nokta var: Darülaceze ihtilâfını tetkik için bir komisyon teşekkül etmiş.

Senelerdenberi tahsil edilen bu verginin hakkı veya haksız tahsil edildiği bu derece şüpheli midir? İkinci bir nokta. Bu komisyon azastından birisi Belediye'ye atfen diyor ki:

Belediye sinemaları kapatmamış, yalnız film göstermeyi menetmiş.

Bu da lâf mı canım! Sinema salonunda film gösterilmesi menedilirse kapının açık veya kapalı olmasının ne ehemmiyeti olur? Sinemacı salonunda kendi kendine göbek atacak değil ya!

FELEK

FELEK

VILAYETTE

Üç senelik Yol programı

Edirnekapı - Yedikule yolu yakında usfalt yapılacak

Vilâyet hududu dahilindeki yolların imarı hakkında hazırlanan üç senelik projenin tatbikatına devam edilmektedir.

Şimdiye kadar Paşabağçe - Çubuklu, Topkapı - Silivri, Bakırköy - İncirli yollarının inşasına başlanılmış, Edirnekapı - Yedikule yolu bir hayli ilerlemiştir. Bu yolun asfaltına gelecek ay içerisinde başlanacaktır.

Henüz inşa edilmekte olan diğer yollardan bazıları da asfalt yapılacaktır.

İskân işleri

Hemen her gün Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavyadan kafi halde ve münferit muhacir gelmektedir.

Bu muhacirler tayin edilen iskân mümtakalarına gönderilerek yerleştirilmektedir. Bir kısım muhacirler de Trakyada iskân görmektedir.

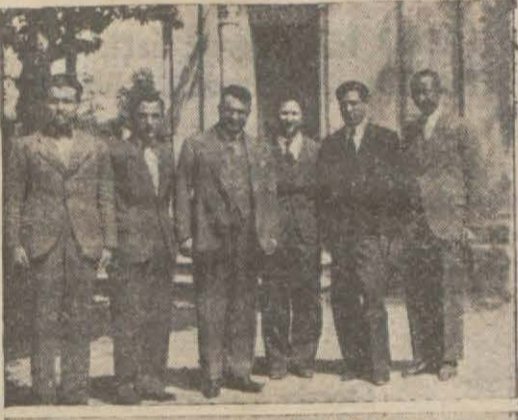
Bunlar için yeni ayrı iki köy de tesis edilmektedir.

Hükümet iskân işinde hâlen çok muntazam bir program takip etmekte ve iskân edilen muhacirlerin biran evvel müstahsil vaziyete girmesine çalışılmaktadır.

Arttırma, eksiltme ve ihale kanunu

Büyük Millet Meclisince kabul edilen yeni arttırma, eksiltme ve ihale kanunu dün vilâyete bildirilmiştir.

Mülkiyenin Yeni mezunları

Mülkiye mektebi son sınıf sıyısı şubesi haziran devresi imtihanları bitmiştir. Bu devrede Salâhattin İdris, Rifat Oğuz, Sadri beyler mezun olmuşlardır. Yeni mezunları tebrik eder ve muvafakiyet dileriz. Yeni mezunların bu münasebetle profesörleri ile çekilen fotoğraflarını dercediyoruz.

Mülkiye mektebi son sınıf sıyısı şubesi haziran devresi imtihanları bitmiştir. Bu devrede Salâhattin İdris, Rifat Oğuz, Sadri beyler mezun olmuşlardır. Yeni mezunları tebrik eder ve muvafakiyet dileriz. Yeni mezunların bu münasebetle profesörleri ile çekilen fotoğraflarını dercediyoruz.

Mülkiye mektebi son sınıf sıyısı şubesi haziran devresi imtihanları bitmiştir. Bu devrede Salâhattin İdris, Rifat Oğuz, Sadri beyler mezun olmuşlardır. Yeni mezunları tebrik eder ve muvafakiyet dileriz. Yeni mezunların bu münasebetle profesörleri ile çekilen fotoğraflarını dercediyoruz.

Kaçak içkiler

Galatada Mumhane caddesinde Fransız tebasından Mösyö Lüsye'nin Sekonun şarap imalâthane - sinde kaçak ecnebi içkiler bulunduğu muhafaza memurları tarafından haber alınmış ve yapılan aramada bandrolsüz şampanya, çin ve ecnebi likörleri bulunmuştur.

Bunun üzerine Lüsye'nin adamı vasıtasıyla iki sandık daha içki bulunmuştur. Bu mesele hakkında tahkikat devam etmekte ve bu bandrolsüz içkilerin nasıl memlekete girdiği araştırılmaktadır.

Şehrimiz emniyet müdürlüğü, yeniden bir süvari polis teşkilâtı vücuda getirmiş, ihtiyat zabıtlığı yapan ve ata binmesini iyi bilen polis memurları bu teşkilâta ayrılmışlardır.

Süvari polisler miğfer kılıç ve at tevzi edilmiş, talimlere baş-

lanılmıştır.

FELEK

ŞEHİR HABERLERİ

Spor merkezi umumisi içtimalı

Türkiye İdman Cemiyetleri ittifakı merkezi umumisi dün de federasyonlar merkezinde reis Erzurum mebusu Aziz Beyin reisliği altında ikinci içtimalı yapmıştır.

Dünkü içtimada da ittifak ve federasyonlar 1934 bütçelerinin müzakeresine devam edilmiştir. Bütçenin bugün son tetkiki yapılarak toplantıların sona ermesi u - mulmaktadır.

İktisat Vekilimiz

Yeni vazifelere tayin edilen memurlar gittiler

İktisat vekâleti yeni teşkilâtında vazife verilmiş olan vekâlet yeni müfettişlerinden eski Ticaret müdürü Muhsin Bey, vekâlet yeni şirketler müdürlüğüne tayin edilen Remzi Saka Bey ve memurlardan Şükrü ve Vasfi Beyler dün akşamki trenle yeni vazifelerine başlamak üzere Ankaraya hareket etmişlerdir.

Muhsin Naim Bey on senedenberi İstanbul gibi en mühim bir ticaret şehrinde ticaret müdürlüğü vazifesini liyakatla ifa etmiş genç bir idarecimizdir. Muhsin Beye yeni ve mühim vazifesinde de muvaffak yetler temenni ederiz.

MAARİFTE

İlk tedarisat şube müdürü

Maarif vekâleti ilk tedarisat şube müdürü Hıfzırahman Raşit Bey Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Hıfzırahman Raşit Bey Maarif müdürlüğünde meşgul olmaktadır. Bir müddet sonra Ankaraya dönecektir.

Reşat Nuri Bey geldi

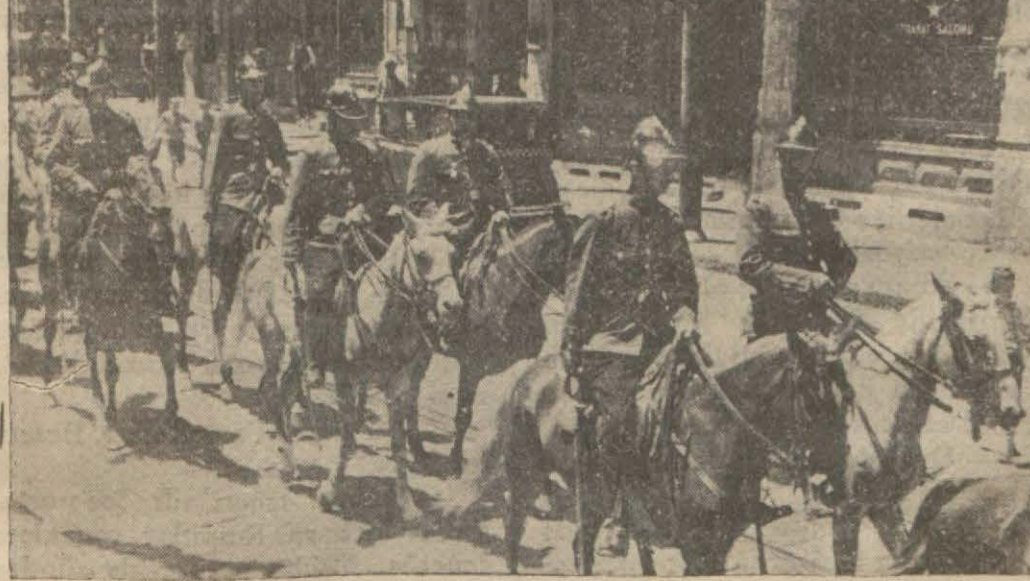
Bir müddettenberi cenup vilâyetlerimizdeki lise ve orta mekteplerde tetkikler yapılmakta olan vekâlet umumî müfettişlerinden Reşat Nuri Bey şehrimize dönmüştür.

Reşat Nuri Bey cenup vilâyetlerimizdeki liselerdeki bakalorya imtihanlarında hazır bulunmuştur. Bu imtihanlar hakkında Maarif vekâletine muvaffak rapor vermiştir.

Atina sefirimiz geldi

Atina Sefirimiz Enis bey dün şehrimize gelmiştir.

Süvari ve motosikletli polisler

Şehrimiz emniyet müdürlüğü, yeniden bir süvari polis teşkilâtı vücuda getirmiş, ihtiyat zabıtlığı yapan ve ata binmesini iyi bilen polis memurları bu teşkilâta ayrılmışlardır.

Süvari polisler miğfer kılıç ve at tevzi edilmiş, talimlere baş-

lanılmıştır.

FELEK

BELEDİYEDE

Gürültü ile Esaslı mücadele

Kaymakamlar tamimin tatbikine memur edildi

Şehirlerde, gürültü ile mücadele hakkında Dahiliye vekâletinin gönderdiği tamim dün İstanbul belediyesine gelmiştir.

Belediye tamimi bütün şubelere tamim edecektir. Tamime göre seyyar satıcılar sabahın saat sekizinden evvel sokaklarda dolaşarak bağırıyacaklardır.

Vesaiti nakliye de lüzumsuz yere gürültü çıkarmayacaktır. Gece saat 22 den sonra da satıcılar sokaklarda bağırıyacaklardır. Kaymakamlar tamimin tatbikine memur edilmiştir.

Telefon aboneleri, şirketin kendilerinden aldığı fazla ücretleri, belediyeye terkettiklerine dair verdikleri feragat mektupları tamamlanmış ve bunların hesapları görülmek üzere şirkete tevdi edilmiştir.

Bu mektuplar 12 bin kadardır. İki bin resmi dairelere aittir.

Arsalara atılan çöpler

Şehir bazı semtlerinde boş arsalar ve yangın yerlerine halkın çöp attığı görülmüştür.

Bu çöpler biriktirmekte ve koku yapmaktadır. Belediye kaymakamlara tefliğat yaparak çöplerin behemehal çöpler vasıtasıyla toplanmasını bildirmiştir.

Dün birçok yerlerde, böyle biriktirilen çöpler belediye tarafından kaldırılmıştır.

Yollardaki seyyar satıcılar

Mevsim dolayısıyla yaş sebze ve meyve satan seyyar satıcıların büyük caddelerde durarak gelip geçmeyi işkâl ettiği görülmektedir.

Dün belediye memurları böyle birçok esnaf toplayarak cezalandırmışlardır.

Mezbahadaki otomatik kantar

Mezbahadaki otomatik kantarın tamiri Eylülde bitecektir. Eylülden itibaren mezbahada resmi baş üzerinden değil, kilo üzerinden alınacaktır. Eylülde mezbahada yeni yaptırılan satış deposu da faaliyete geçecektir.

Ramiye otobüs

Ramidede oturanlar belediyeye bir mazbata vererek Ramiye otobüs işletilmesini istemişlerdir.

Belediye bu müraacaatı hüsnü telâkki etmiştir. Bakırköyüne işliyen otobüslerden bir kısmı Sirkeci - Rami arasında işletilecektir.

Cuma ruhsatıyeleri

Senelik cuma ruhsatıyelerinin müddeti bitmiştir. Ruhsatıyelerini yenilemeyi dükkân ve mağazaların sahipleri hakkında hafta tatli kanunu hükümleri tatbik edilecek, zabıt varakaları tutularak mahkemeye verileceklerdir.

Şimdiye kadar, dükkânlarını cuma günleri açık bulunduranlardan ancak yarı kadarı ruhsatıyelerini değiştirmişlerdir.

BORSA

İŞ BANKASINDAN ALINAN CETVELDİR)	
25 Haziran 1934	
AKŞAM FİYATLARI	TAHVİLAT
1933 Ergani 93,75	Rihtm 17,75
1933 Ergani 93,50	Müessil 56,75
Unitürk 28,85	" II 47,65
" II 28,15	" III 80
" III 28,15	

ESHAM	
İş Bankası Nama 8,25	Reji Kupen - 2,50
" " Hamiline 8,25	Telefon 11,50
" " Müessis 98	Terkos 19,40
Türkiye Cümhür - 11,55	Çimento 11,55
riyet Bankası 57	İttihat dey. 16
Tramvay 38,25	Şark dey. 1,25
Anadolu Hisse 27,55	Balya 1,55
Sr. Hayriye 15	Şark m. ecza 3,20

ÇEK FİYATLARI	
Londra 634,25	Prağ 19,17,25
Paris 12,05	Belgrat 34,91,25
Nüyük 79,65	Madrid 5,81,50
Milano 9,31,30	Berlin 2,07,96
Cenevre 2,44,66	Zloti 4,22,50
Atina 83,72	Pengo 3,95
Briksel 3,40,32	Bükres 79,77,50
Amsterdam 1,17,06	Moskova 10,88,75
Sofya 64,76,75	Viyana 4,30,50

SİNAL SANDIKLAR

Her nevi ve eb'atta, fevkalâde itina ile işlenmiş, elverişli fiyat.

Zingal, P. K. 596, Tel. 24439.

Yeni san'at telekkileri

Resim bir çok istihalelerden, devrelerden geçti. Ve şimdiki halde geniş siyah bozun bağlı, tepesi tekerlek şapkalı artistlerden bir çoğu, yeni sanat telâkkileri dedikleri şeyde karar kıldılar.

Yeni san'at (Aert moderne) dı diğimiz zaman neyi kastederiz? Akılma ilk gelen şey muhakkak ki tabiatteki bütün şekilleri, (Euclide) hendesesinde, yani aşağı yukarı hendesei musattahaya irca etmek, onları yaymaktır. Buradaki renkler, o maddeyi taşıyan renklerle ne fiziki ne kimyevi, ne de bedü bir şekilde münesebattar değildir ve birer leke gibi açıkta kalmaktadır.

Yeni sanatı doğuran şey tabiat değil dimağdır; renk değil, hayaldir. Manzara değil düşüncedir. Yoksa tabiatın hattı müstakimile, daire ile ne gibi bir alakası olabilir?

Onun için "Yeni sanat", eseri dediğimiz bir tabloyu seyrederken onu vücade getiren sanatkarın o andaki heyecanını o andaki düşüncesini, o andaki tasavvurlarını anlarsak o zaman sanatının derinliğine (Eğer varsa, çünkü yukarıda da söyledik ki mesele sathidir) nüfus edebiliriz.

Bunun da imkânı olmadığından ekseriya bu müesseselere, bu dairelere bön bön bakar ve geçeriz.

Onu vücade getiren ressam bile sorsanız, resmi yaparken duyduğu heyecanı bir daha hissetmesine ekseriya imkân olmadığından o da fazla bir şey anlamadığını. İddia için kendisinde bir cesaret görmez. Fakat buna rağmen anlatmaya çalışırız; ve siz de anlamadığınızı zannederek geçersiniz.

Bize kalırsa "Yeni sanat" çok zeki fakat oldukça acemi ressamların oğludur. Bir fırça, bir renk, bir çizgi dalaveresidir. Fakat şurası - m tavzih edelim ki yeni sanatla uğraşan ressamların acemi oldukları iddia etmiyoruz. Böyle bir şey aklımızdan bile geçmez. Bunlar içinde çok fazla mahir olanlar, fırçasını istediği gibi kullananlar da vardır. Bizim araştırmamız surf yeni sanatı doğuran sebepler etrafındadır.

Hiç şüphe yok ki yeni sanatla uğraşanlar hatları, renkleri dizgin. birbirine mütenasip tabloları karşısında en yüksek heyecan duymak zevkinden mahrum kimseler olamazlar.

En büyük sanat eserlerini içinde toplayan meşhur Louvre müzesi - zedek. Orada bir Michel Ange bir Rafael, bir Rembrandt, bir Leonard de Vinci elbette sizi teshir edecek ve dakikalarda önünde durarak hayran hayran bankları seyre daleceksiniz.

İşte bunun için bugün bir Joconde'un tebsüsünü gizli bir fırça darbese veremiyen ressam, Joconde'u yaymış onu hatlara, dairelere ayırmış ve ayrı ayrı vermiştir: Bir göz. Bir kulak. Bir ense. Bir hattı müstakim. Bir hattı münkesir ve saire ve saire. Ve bunun ismini de "Yeni sanat", koymuştur.

Bu, belki şimdi insanların daha seri çalışmak mecburiyetinde olmalarından, belki fotoğrafın resme rekabet etmesinden ileri gelmektedir. Fakat acaba bu asri resimler, asri sanat bir gün gelecek te eski fırça üstallarının muazzam tabloları yanında verilecek mi? Bunu şimdiden tahmin edemeyiz. Çünkü on sekizinci asra doğru en yüksek zirvesine işen medeniyetin bugün sanat cihetinden inhitata doğru sürüklendiğine şahit oluyoruz. Bu teneffüs ettiğimiz inhitat havası içinde bir fikir söylemek çok müşküldür, Çünkü bununla mesbuuz.

Fakat yine eski fırçaları takdiri etmekten kendimizi alamıyoruz.

Gayrimübadiller

Tevzi edilecek paranın havalanması geldi

Gayri mübadillere yapılacak para tevziatı hakkında Taktirî kıymet komisyonu hazırlıklarına devam etmektedir. Maliye vekâletinden tevzi edilecek para için beklenen havalanma gelmiştir. Hazırlıklar bitince birkaç güne kadar tevziyata başlanacaktır.

Tevziat evvelde de yazdığımız vechile 5 binde 4,3 nisbetindedir. Küçük istihkak sahiplerinin o liraya kadar olan istihkakları komisyonca nakden verilecek, daha fazla istihkaklar için sahiplerine bankadan alınacak üzere çek verilecektir.

Kurbağalar...

Kulağıma vahşi besler geliyor. Çakallar uluyor... Kurtlar bağırtıyor...

Gece; karanlık bir gece... Bir papas takkesi gibi dünyanın üzerine çökmüş...

Koca nehir bir mürekkep çizgisi gibi... Sahillerde timsahlar, muaz-zam gövdelerini kumlar üzerine yaymış uyuyorlar... Bir timsah, iki timsah... Üç timsah...

Ve avcı bunlara bakmadan ilerliyor... Eskiden gözüne nişan aldığı timsahlar bu avcının karşısında göz kırpmadan uyuyorlar... Ve avcı bunlara gözetmeden ilerliyor...

Ne arıyor?... Bu kamışlar arasında ne arıyor?..

Gündüz... Sema, içi aynalı bir billür fanus gibi dünyayı kapatmış. Ziyalar, ziyalara aksederek yadı-yümleşiyor... Uzun Boğa yılanları güneşin altında sırtlarının binbir menevişi ile binbir münhani çizerek süzülüyorlar... atlak kayaların arasından hertenkeleler fıldır fıldır gözlerle etrafta seyrediyorlar...

Ve avcı... Hiçbir ses, sada çıkarmadan korka korka ilerliyor...

Bunların yüzüne bakmıyorlar bile. Yılanlar, hertenkeleler kendisinden ürkmüyorlar bile...

Avcı kamışların arasında, sazların arasında doluyor...

Avcıdan korkan yalnız bir mahlûk var:

Kurbağalar... Zavallı kurbağalar... Biçare kurbağalar...

Durgun göllerin mehtapla yılan sularında, bir katliam başlıyor... Gölgele siliniyor... Ve artık zıplamıyor...

Avcının borusu, bu yerden bitme, fırlak gözlü ürkek mahlûkların sesini boğuyor...

Sazlıkların dibinde, yüksek kamışların içinde Nevruz akşamları ney üfleyen kurbağaların nefesini tüketiyor...

İşte avcı atlattı... İşte avcı yakaladı...

Ne o ürüyor musun sevgilim? Korkuyor musun sevgilim? Bu sessizlik seni rahatsız mı ediyor?..

Evet göller sustu, havuzlar sustu, dünya sustu. Çünkü kurbağalar sustu... İnsan artık:

Akşam gene akşam gene akşam; Göllerde bu dem bir kamış olsam! diyemiyordum. Bir heyecanı elektrikli ile sarstıyor ve kalbi duruyor...

Korkma, sevgilim korkma... Ayaklarına kapanarak'sana yalvarırım. Fakat ayaklarına kapanmadan evvel müsaade et ve sana bir soruyorum:

O minimini ayaklarını örten deri kurbağa derisi midir?... Hayır mı?..

Oyleyse git buradan... Git karışından! Sen zarif, şık bir kız değilsin...

Bilmiyor musun ki kurbağa derisi artık modadır!

HAMIŞ: 20 kurbağa derisinden bir çift ayakkabı çıkmaktadır. İstiraten arz olunur.

Aşçıbaşı

Tatar böreği

Tatar böreğini hepimiz seversiniz değil mi? Size bugün gayet lezzetli güzel bir tatar böreği tarif edeceğim. Bu sizin bildiğiniz tatar böreğinden değildir. Enfesülne-fais bir şeydir.

Dört yüz gram kadar un, beş yumurta, bir miktar tuzu hep beraber iki keçe kadar ılık su ile yoğururuz. İyice yoğururuz sonra bunu bir top şekline koyarak serin bir yerde bir gün bırakırız. Ertesi günü, kâfi miktarda kıyma, bir koyun beyni, iki yumurta sarısı ve biraz da rendelenmiş kaşar veyahut gravyar peynirini birbirine karıştırırız. İçine biraz da biber atmamızı unutmayınız bunun üzerine biraz süt ve iki yumurtanın çalkanmış beyazını dökün ve hamur gibi bunu da yoğurun.

Sonra bir gün evvel hazırladığınız hamuru bir oklava ile incecek açın. Sekiz ve onar santimetre genişliğinde ve boyunda parçalara keserek kaynar tuzlu suya atın ve on dakika kadar pişirin. Sonra çıkarın bir bez üzerine koyarak suyunu alın, her yufka parçasının üzerine evvelce hazırladığımız içten bir parça koyun ve bukekerek bir tepsiye dizin. Bunun üzerine biraz rendelenmiş peynir serpin ve do matesli salça koyun, sonra tepsiyi fırına salın. Bir çevrek kadar pişirin. Bakın tadına doyum olur mu?

M'dyenin zemanı

Bir okuyucum bana soruyor. Bu zamanda midye yenir mi? Midye-

KADIN MODA

Çirkin Kadın Yok Oluyor!

Bütün kadınlar güzeldir Fransada güzellik yapan fabrikalar harıl harıl işliyor, ve fabrikatörler boyuna güzel, şaheser kadınlar yaratıyorlar

Çirkin kadın öldü... Yaşasın güzel kadın...

Artık dünyada çirkin kadın diye bir mahlûk yoktur. Bütün kadınlar güzeldir. Yalnız güzel kadın olmasını bilmek şarttır.

Ve bu güzelliğin doğduğu yer, yaratıldığı yer Paristir. Pariste başlayan güzellik fabrikaları şimdi yavaş yavaş etrafa dal budak salmakta Avrupa'nın bütün büyük şehirlerini istila etmektedir. Çok yakın zamanda, havası, benzin ve petrol kokusu yerine hoş rayihalarla tatir edilmiş, duvarları bir güzelliği bin bir güzellik halinde aksettiren aynalar ve beneklerle süslenmiş olan bu fabrikaların, bu güzellik sanayinin İstanbul'da da yerleştiğini görmemiz muhakkaktır. Bugün bir ipek kozası bir taraftan bir imalâthaneye nasıl giriyor ve öbür taraftan göz kamaştırıcı bir kumaş halinde çıkıyorsa, tabiatini yarattığı şekilde bir kadın tıpkı o kumaş gibi, bu güzellik imalâhanesine giriyor ve öbür taraftan şayanı hayret bir şihirle çıkıyor...

Bu sayfamızda neşrettığımız resimlere bakın. Kim der ki sağdaki kadının, soldaki kadınlardır? Hangi şihirbazın deyişi bunlar üzerine değişmiş ki bu şekli alabilmişler?..

Soldakiler, alelade bir mahalle kıza. Sağdakiler harikulade bir salon kıza. Bunlara o sihri, o halâveti, o güzelliği veren bu fabrikalardır. Bu güzellik fabrikalarındaki güzellik büyücüleridir.

Artık eski güzellik telâhikleri mahvolmuştur. Onun yerine yeni fikirler, yeni düşünceler, yeni tahcüsler başlamıştır. Güzellikle, çirkinliğin arasında ayıran büyük hisar bitirilmiştir.

Zaten bugüne kadar bile güzellik telâhikisi herkesi göre, herkesin miyazına göre değişen bir şey değil mi idi? Biz elile hatları düzgün fakat hiçbir sihri olmayan çirkin bir kadını yoklayan bir ama gibiyiz. O da kendi miyazına, kendi ölçüsüne göre böyle bir kadın hakkında (ne güzel) demez mi?

On kişiye Marlene Dietrich hakkında ne düşündüğünü sorunuz. Muhakkak beşi size: (harikulâde!) diyecek, beşi (korkunç denemek derece çirkin) diye yaka silkecektir. Bu kadar dağınık, bu kadar gayri mütecanis miyazlar... İşte o halde güzellik ve çirkinlik telâhikisi kalmamıştır. Güzellik teriminin çirkinlik te yoktur denilebilir. Güzelliğin yükle kudretine inanmak için bir Palton olmak lâzımdır.

Kadın güzelliği bundan böyle artık hakkında karar verilebilecek bir mevzu değildir. En çirkin kadın, zekâsı, mehareti, ve suniliği ile göz boyayabilir. Halbuki hergün, bediyyat mütehasıslarının ölçülerine uygun birçok kadınlara rast geliriz de hiç farkına varmadan geçeriz.

Zaten güzellik, modaya tâbi bir şey değil midir? zamanla değişmez mi?

Bugün hoş giden kadınları anlat-

lerin içinde birtakım siyahlıklar varmış bu neden oluyor?

Midyenin mevsimi geçmek üzere dir, midyeler eylülde nisana kadar iyidir. Diğer aylarda yenirse mideye biraz ağır gelir.

mak için daha ziyade çirkinliğin kasidesini yapmak lâzımdır. Güzellik fabrikaları artık bedü heyecan uyandıran bir kadından ziyade bir sinir heyecanı uyandıran kadınlar halketmeğe çalışmaktadırlar.

Bir Jean Grawford'un sarkık dudaklarına bakınız; bir Greta Garbo'nun açık alına bakın. Bir Jean Harlow'un alnında içeri doğru kaçmış ve sonra dudakların üstünden dışarı uzanmış burnuna bakın... Bunların hepsi çirkin hepsi güzel değil midir?

Dünyaya güzellikler, çirkinliğin haddi faslını tayin edecek bir mühendis gelmemiştir. Bir gün kısa saçlı kadınları sevdi. Bir gün uzun saçlılara perestis ettik... Bir zamanlar iskemleye oturduğu zaman vücudu iki tarafından taşan kadınlar mahlûk oldu. Bir zaman geldi ki sanatoryumluk kadınlar hoşumuza gitti...

Stendhal (aşktan) namındaki kitabında güzelliğin bir nevini yapmaktadır. Bu, belki bir tariftir. Stendhal der ki: "güzellik, saadetin vadidir."

Halbuki kadim Yunanların saadeti. 1934 te yaşanan bir adamın saadetinden büsbütün başkadır. Venus de Me-

Son moda güz el bir yazhane

Güneş yanığına karşı çare

Yanmak moda ya.. Siz de geçen gün plâjda iki saat güneşin altında yattınız.. Böyle yapmakla vücudunuzun simsiyah olacağını ve modaya uyacağınızı zannediyordunuz. Fakat ne gezer! Simsiyah olacağı yerde deriniz kıpkırmızı oldu. Daha iyi ya.. Evet kıp kırmızı olmanız daha iyi ama o gece yatağa yatamadınız.. Cayır cayır her tarafınız yanıyordu. Sabahleyin bir de baktınız ki o kıp kırmızı olan yerler fiske fiske kabarmış içerlerine su dolmuş, deriler kabarmaya başlamış Aman Allahın ya acısı tahammül edilir şeylerden değil..

İşte hem kararlamak hem de bu tehlikesi çok olan vaziyete düşmek istemiyenler, plâjda iki saat yattıktan sonra eve döndükleri zaman hemen bir parça süütün içine biraz sirke koysunlar süt kesilir, bu kesilmiş süütün güneşin yaktığı yerlere sürsünler.. Ne cayır cayır yanar, ne şişer ne kabarıp.. Sadece kararır.. Sizin de istediğiniz zaten bu değil mi idi?

Ak saçlar!

Bugün komşunun küçük hanımına görücüler geldi. Küçük hanım karışılarda ezilip büzülürken onlar dört bir tarafından kızcağızı seyir ettiler, seyir ettiler.. Nihayet, yarabbi şükür, gittiler.. Acaba beğendiler mi? Görücülerin kız evinden çıktıkdan sonra ne konuştuklarını siz de öğrenmek ister misiniz?

— Ben beğendim, doğrusu inci gibi kız, enine, boyuna..

— Allah için güzel; benim de çok hoşuma gitti..

— Güzel demeğe güzel ama siz pek yakından görmediniz ben Allah ısmarladık derken şöyle dikkatle bir baktım... Ayol şakaklarındaki saçlar ağarmaya başlamış..

— Öyle deme kardeş, pekâlâ yaşlı küçük..

— Ben de yaşı büyük demedim ki zaten.. Belki hastalıktan falan ağarmıştır.

İşte görücüler böyle konuşurken ben işittim.. Aman küçük hanım saçlarına dikkat et yok; gelecek sene ak pak bir büyük hanım olursun da kimseler beğenmez sonra.. Ben karışmam..

Ne yaparsın biliyor musun. 250 gram kırmızı şarabın içine 4 gram sulfat de fer koyar ve kaynatırsın elde edeceğin suya tarağını batırıp günde birkaç defa başını tararsın yalnız aman bu suyu bir şişeye koyup ağzını iyice tıpmayı unutma.. Çünkü suyun aydınlık yüzü görmemesi lâzımdır.. İstersen şişeyi bir kâğıda sarıp karanlık bir yere koy. Daha iyi olur.

Faideli malûmat

Ter lekesi

Geçen gün bir çaya davetli idim. Tabii yeni yaptığım çay elbisesini giydim. Kardeş ben nebileyim bir sıcakta cehennem gibi içinde güneş kaynayan bir odaya kapanaçığımızı gittiğime gideceğime pişman oldum. Canım yeni esvabımın halini görme ter lekeleri içinde.. O sıcakta o kalabalıkta insan terlemez de ne olur.. Elibeseme yanıyordum. Şimdi lekeciye de versen ter lekeleri çıkmaz ki. Yıkasan çeker büzülür yahut ta solar.. Boyanmaktan başka çare yok.

Öyle demeyin efendim, boyanmaktan başka çare olmaz olur mu hiç? Bir parça suya bir parça amoniague karıştırın ve o su ile lekelenen yerini silin lekeden eser kalır mı acaba..

Gümüş takımların temizliği

Dün akşam yemekte misafirler vardı. Hanımefendi gümüş takımları çıkardı. Sonra da hemen yıkayıp kaldırtmayı unuttu eh Katina-da gece yarısı bulaşıkla uğraşacak değil a. Yarın yıkayım diye kabı kaçacağı mutpağa yığılmış çıkmış yatmış.. O canım gümüş çatal bıçaklar yumurta salatasının tabağında kalmışlar. Ertesi gün hanımefendi bir de ne baksın simsiyah olmamışlar mı? Hanımefendi hırssından ne yapacağını şaşırıldı.. Tuttu Katina'yı kolundan "benim senin gibi tenbel hizmetçiye ihtiyacım yok..," diye kapı dışarı etti Katina tenbelidir ama bilmediği yoktur.

"Hanımçığım, dedi, sen ne üzülyorsun ben şimdi onları temizlerim. Eğer temizleyemezsem o zaman beni kovunuz.."

Bir, iki patates soydu, kabuklarını kaynatıp gümüş çatalları, bıçakları bu suyun içinde bir güzel yıkadı..

Sonra kovulmaktan maada hanımefendiden bir aferin bir de bahşış bile aldı..

İstanbulun işgali

Bütün Alman ve Avusturyalılar 30 gün zarfında Türk topraklarını terke mecburdu. General Leyman, Mustafa Kemal'in liderlik evsafı önünde saygı ile eğildi ve ayrıldı

Amerika Sefiri M. Charles Sherrill'in Türkiye'ye dair yazdığı sayarı dikkat eserden parçalar.

Bir Arap ata sözü der ki: "Nil ırmağı Filistin için taşmadıkça, garplı peygamber, Osmanlıları Kudüsten atamayacaktır."

Allenby'nin hayretlere şayan bir surette tehciz edilmiş ve beslenmiş 96000 muharip, 40,000 deve ve 13,000 katırdan mürkek olan ordusu, Süveyş kanalından şimale doğru yürümeye başlayınca; işte bu hadise vukubuldu.

Bu ordunun arkasında bütün menzill kolaylıklarını temin eden demiryolu hemen kurulduğu gibi su ihtiyacını gidermek için de, muazzam bir boru tesisatı vücuda getirilmişti. Mısırdaki bir kanaldan çekilen Nil suyu Kantara'da filitrelerden geçtikten sonra Süveyş kanalının altındaki yollardan pompalar vasıtasıyla, kanalın sağ yahınsındaki sarnıçlara aktılmakta burada "yedi tane yardımcı tulumba istasyonu vasıtasıyla, kurak ve çorak çölde 200 milden daha uzun bir mesafeye su borularla götürülmektedir.

Ata sözünün ne dereceye kadar yerinde getirildiğini takdir edebilmek için, Peygamber kelimesine arapçada El - Nebi denildiğini ve bunu da İngiliz kuvvetlerinin kumandanı olan ve garpten gelecek Osmanlıları Kudüsten atan Allenby'nin adına çok benzediğini, bilmek lâzımdır!

Şimdi de Osmanlıların önce Şamda sonra da (buraya iyice dikkat ediniz) Halebin on mil şimalinde bir noktaya kadar gösterdikleri cesurane mukavemetin acı hikâyesi gelir. Çok sağlam ve geniş bilgili Mustafa Kemal, Toros dağları içinden şimale doğru olan geçitler için bu noktayı asıl müdafaa merkezi olduğunu biliyordu; burası olduğu gibi bütün cenubi Türkiye'nin sevkuleş ve tabiiye kapısı idi. Orada durdu; zafer ve galibiyetin verdiği neşe, aynı zamanda ric'at eden düşmanı takipten duyulan heyecanlı ilerleyen İngilizlerin bütün hücum dalgalarını kırarak orada durmakta devam etti. Bu uzak iç toprakta muharebe meydanına birdenbire, Mondrosta 30 teşri-nievvelde mütaarenenin imza edilmiş olduğu havadisleri geldi. Müttetikler İstanbul ve diğer bütün anahtarların işgali de dahil olmak şartıyla istedikleri her şeyi almışlardır. Bütün Alman ve Avusturyalılar 30 gün zarfında Türk topraklarını bırakıp gitmeye mecburdu. General Leyman Mustafa Kemal'in liderlik evsafı önünde saygı ile eğilerek kendilerine veda etti. Gözönünde tutulması lâzım gelen iki vaka vardır; bunlar ekseriya unutulmaktadır. İstanbul'da verilmiş olan sarıh ve kat'i emirlerle rağmen Mustafa Kemal Fran-

sızların "Suriyedeki ordularını işe için, İskenderonu işgallerine mâni olmuş ve Türkiye'nin Suriyedeki bu şehrine girince bir daha çıkmayacaklarını söylemişti. Bu sözlerinde çok haklı idi. İkinci vaka da İstanbul'a gitmek için kumandayı bırakmadan evvel Türkiye'nin Antep gibi bazı cenup şehirlerinde silah dağıtmış olmasıdır. Sonra göreceğimiz vehile bu hâdisede tekrar canlanmayı bekleyen yeni Türkiye'nin silahlanma başlangıcı olduğunu ispat etmiştir.

Tekrar İstanbul'da dönen Mustafa Kemal, Türkiye ümitsizliğine en derin uçurumlarına sürüklenmiş bir halde buldu. İngilizler Çanakkale ve Boğaziçini tutmuşlardı; Fransızlar Galatadaki Senegalli zencilerle İstanbul'a yerleşmişler; İtalyanlar Beyoğlunu ellerine geçirmiş aynı zamanda da şimendiferleri kontrolleri altına almışlardı. Kendilerinden evvel Balkanlar, Arnavutluk, Yunanistan ve Garptrabulus gittiği gibi Mısır, Suriye, Arabistan ve Filistin de kaybedilmişti. Osmanlı imparatorluğunu kat'i bir surette parçalaması artık muhakkak gibidir. Sadrazam İzzet paşa Enverin kaçırılmasını ve diğer kabahatleri padişaha yükliyerek istifa etmişti. Şimdi padişahın sırtını sağlamlaştırmak için belki de Mustafa Kemal'in teşebbüslerine münasip zaman gelmişti.

Hayır bu sefer de 6 ncı Mehmet İttihat ve Terakki komitesi yerine müttetiklerden korkuyor.

Osmanlıların guruptan önce gelen aydınlıkları artık sönmek üzeredir. Türkiye'nin yenibaştan canlanmasını gösterecek güneşin doğması da yakındır

Türkçe çeviren: Ahmet Ekrem

İstanbul İsviçre arasında doğru tayyare postaları

Şehrimize geleceğini yazdığımız İsviçre tayyarecilerinden Suis seair idaresi müdürü Mütteholzer in bugün öğle üzeri Yeşilköy tayyare istasyonuna muvasalatı beklenmektedir.

Tayyareci İsviçre ile merkezi Avrupa ve İstanbul arasında doğru tayyare postaları tesisi için tetkikat yapmaktadır.

Bu sebeple, bu sabah İsviçreden hareketle öğle üzeri Yeşilköy'e varacak, ve iki saat kadar tevaküftan sonra akşamı İsviçreye vasil olmak üzere tekrar hareket edecektir.

Tayyare, şehrimizden hareketinde posta da alıp götürecektir.

EKONOMİ

Yerli mallar sergisi için hazırlıklar

Milli Sanayi Birliğinin her sene açtığı ve büyük bir muvaffakiyetle devam ettirdiği yerli mallar sergisinin altıncısı için hazırlıklara başlanmıştır.

Bu seneki sergi 18 temmuzda açılacağından sergi komisyon bürosu dünden itibaren sergi binası olan Galatasaray lisesinde faaliyete geçmiştir.

Her sene olduğu gibi bu sene de sergiye Maarif vekâleti tarafından Galatasaray lisesinin alt katı tahsis edilmiştir.

Yalnız bu sene sergiye iştirak için fazla müracaat olduğundan yerlerin tahsisinde müşkülât tesadüf edilmektedir. Sergide dünden itibaren müracaat edenlere yer verilmeğe başlanmıştır.

Ayakkabıcılar ve köselecilerle lâstikçiler arasındaki ihtilaf

Ticaret odası idare heyeti ayakkabı, deri ve kösele sanayicileriyle lâstik fabrikatörleri arasında çıkan ihtilâfı memleket iktisadiyatı bakımından mühim gördüğünden bu mesele ile daha esaslı şekilde meşgul olmasına karar vermiştir.

Oda idare heyeti bu hususta lâstik sanayicileri ve ayakkabıcılarla temas etmek ve bu işte memleket menfaatine en uygun bir hal şekli bulunmak üzere idare heyeti azasından üç zati memur etmiştir.

Diğer taraftan söylendiğine göre lâstik sanayiile meşgul olanlar da aralarında ayakkabıcıları ne müşabih bir toplantı yapmak için hazırlanmaktadır.

Dün ayakkabı, deri ve kösele sanayicileri Ayakkabıcılar cemiyetinde toplanmışlar ve kongre temenniyatının tesbitine devam etmişlerdir.

Japon heyeti gitti

İktisadi tetkikat yapmak üzere üç gün evvel şehrimize gelen Japon ticaret heyeti dün akşamki ekspresle Belgrada hareket etmiştir.

Heyetin şehrimizdeki temasları tamamen hususi mahiyette olmuştur. Heyet azası ticaret odası reislerinden Habip zâde B.le görüşmüşler ve İstanbuldaki ticaret işleri hakkında izahat almışlardır.

Japon heyeti daha ziyade Japon emtiasının bütün dünyada revacını temin için seyahat etmek üzere olduklarından şehrimizdeki tetkikleri de bu bakımdan olmuştur.

Tahas usulü

Japon heyeti ile birlikte şehrimize gelmiş olan Japon gazetecilerinden Mösyo Shimoda dün heyetin yaptığı tetkikat hakkında demiştir ki:

— Bugün para artık bir mübadele vasıtası olmaktan çıkmıştır. Harp sonrası iktisadi icabatından olmak üzere, memleketler daha ziyade trampa sistemini an-

Yunan Dağcılık kulübüne mensup yirmi sporcu dün Romanya vapuruna şehrimize gelmişlerdir. Yunanlı sporcular buradan Bursaya gidecekler ve Uludağ'da Spor yapacaklardır.

Tarama dergisi

Altıncı fasikül de çıktı.

7 ncisi yakında çıkacak

ANKARA, 25. (A.A.) — T. D. T. C. Umumi kâtipliğinden:

1 — Osmanlıca'dan türkçeye söz karşılıkları tarama dergisi, adıyla neşredilen eserinin altıncı fasikülü de çıkmıştır.

2 — Bu fasikül altı formadır. "M", harfinden "P", harfine kadar olan kelimeler bu fasikülde yer bulmuştur.

3 — Ankarada mebus beyefendilere dağıtılacak nüshalar B. M. M. Umumi kâtipliğinden gönderilmiştir.

4 — Cemiyetin kol ve bölükleri azasından olanlara cemiyet merkezinden imza mukabilinde verilecektir.

5 — İstanbulda kendilerine mektup gönderilmiş olan zatlar Devlet matbaası satış yerinden kendilerine ait nüshaları alabilirler.

6 — Ankara ve İstanbuldan başka yerlerdeki zatler buldukları yerin maarif müdürlüğünden kendilerine gönderilecek nüshaları alacaklardır.

7 — Tarama dergisinin yedinci fasikülü de yakında çıkacaktır.

Feci bir yıldırım kazası

BİLECİK, 25. (A.A.) — Bir haftadır vilâyet dahilinde sürekli yağmurlar yağmaktadır. Bir hafta evvel Bozüyükte Kapanalan köyünde bir kız, buğurt de Gölpaazarın Viran köyü muhtarı Halit ağaya yıldırım isabet ederek her ikisini de öldürmüştür.

diran takas usullerine müracaat ediyorlar.

Heyetimiz, Japon sanayi mallarının, Türkiye'de hangi nevi mahsulât ile mübadele edebileceğini tetkik etmiştir.

Türkiye iktisat vekâletinin Japon emtiasile takas yapılacak olan Türk mamulâtı hakkında bir (L) listesi hazırlamıştır. Bu listede mevcut mevat meyânında en ziyade pamuk ve tuz bizi âlakadar etmektedir.

Fakat senede istihsal ettiğimizin 100 bin balya pamuktan yarısını dahilde istihsal ediyorunuz. Mütebakisi de en yakın memleketlere ihraç ediliyor. Tuza gelince: Bundan bizim istifade etmemiz kabul değildir. Çünkü limanlarımızda asri tesisat mevcut olmadığından yüklemeye işi pahalıya mal olmaktadır.

ADLIYEDE

Sinemacılar

Mahkemede tedbiri ihtiyatı talebinde bulurdular

Sinemacılar tarafından belediye aleyhine açılan tedbiri ihtiyatı davası mahkemenin esas dava açıldıktan sonra tedbiri ihtiyatı talebinin bir karara raptedilebileceği kararile neticelenmişti.

Sinemacılar cumartesi günü esas davalarını ikame etmişler, dün de gene mahkemeye bir ikinci istida vererek tedbiri ihtiyatı talebinde bulunmuşlardır.

Mahkeme henüz tedbiri ihtiyatı talebi hakkında bir karar vermemiştir.

Bugün karar vermesi muhtemeldir. Maamafih mahkeme tedbiri ihtiyatı talebinin müstacelen bir karara bağlanmakla mümkün değil. Esas dava hakkının kabul edilmiş olması sinemacıları memnun etmiştir.

Sinemacılar Darülaceze resminin yüzde yedi beş belediye resminin içinde mündemec olduğunu, binaenaleyh ayrıca yüzde on Darülaceze resmi alınmayacağı nokta nazarı ileri sürmektedirler.

Esnaf bankası meselesi

Esnaf bankasında dört yüz bin liranın kayboluşu hakkındaki adli ve idari tahkikat devam etmektedir.

Adli tahkikatı idare etmekte olan Ahmet Muhlis Bey tahkikatını ve evrak üzerindeki tetkikatını ikmal etmiştir.

Ancak henüz bu tahkikat hakkında mütaaleasını hazırlamamıştır. Bunun için Esnaf bankasında idari tahkikatla meşgul olan komisyon raporunu beklenmektedir. Bu komisyonun raporunu sureti yeniden istenilmiştir.

Rapor sureti gelir gelmez Ahmet Muhlis Bey mütaaleanesini hazırlayacaktır.

Takas suiistimali tahkikatı

Takas suiistimalinden dolayı tetkik edilmiş haklarında 35 bin lira nakdi kefaletle tahliyelerine

POLİSTE

Makineleri temizlerken

Dün Defterdarda teneke fabrikasında feci bir kaza olmuştur: İskele caddesinde teneke fabrikasında çalışan Ayşe Hanım, makinesini temizlerken elini çarka kaptırmıştır.

Bereket vaktinde görülerek makine durdurulmuş, bütün kolun ezilmesine meydan verilmiştir.

Parmakları ezilen Ayşe hanım, tedavi altına alınmıştır.

Ceset meydana çıktı

Evvvelisi sabah, Heybeliada'da Değirmenburnu civarında iki yaşlarında kadar küçük bir çocuk cesedi bulunmuştur.

Yapılan tahkikatta, bu cesedin on gün evvel Haydarpaşa vapurundan anası tarafından denize atılan çocuğa ait olduğu anlaşılmıştır.

Bir baskıl hırsızı

Muharrem isminde birisi, Sa-matyadaki kireç fabrikasından iki baskıl aşırıldığı iddiasile yakalanmıştır.

Açıkgöz arkadaş

Balatta Tahtaminare caddesinde 220 numaralı dükkanda kalaycılık eden Mustafa, aynı dükkanda yatıp kalkan arkadaş Mehmedin çekmecesinde parasını aşırmış, fakat yakalanmıştır.

karar verilenlerin vekilleri kefalet miktarının azaltılması için adliye mahkemesine müracaat etmişlerdir.

Mahkeme tetkik etmek üzere takas komisyonundan evrakı istemiştir. Dün evrakı gene bizzat tetkikatı idare eden müttetikler tarafından getirilmiş ve mahkemeye tevdi edilmiştir. Mahkeme kararını bugün âlakadara tefhim edecektir.

Bir yankesici mahkûm oldu

Yankesicilik yapılmaktan suçlu ve sabıkalı Sıçan Salâhatin birinci ceza mahkemesinde 8 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Bir cinadet davası

Topkapıda bir kış günü tramvay makasası Murat efendiyi öldürmekten suçlu Agobun muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiş, iddia makamı Agob hakkında 448 inci maddenin tatbikini istemiştir.

Muhakeme Agobun müdafaaası için başka güne bırakılmıştır.

Bir katil 3 seneye mahkûm oldu

Çarşı kapıda Hacı Ömer isminde birisini öldürmekten suçlu Ömerin muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde neticelenmiş, iddia makamı 448 inci madde ile cezalandırılmasını istemiştir.

Mahkeme müzakereden sonra Ömerin 3 sene, 3 ay müddetle hapse konulmasına karar vermiştir.

Milliyet'in tefrikanesi: 42

Tanıdığım Casuslar

(Mell. Knokaert'in hatıraları)

Tercüme eden: AHMET CEMALEDDİN

Emir demek ben demek, ben demek emir.. Kapıyı sürmelediğimize bakılacak olursa burada gizlemek istediğinin bir şeyin mevcudiyeti anlaşılıyor. Öyle yüzüme alık alık bakmıyoruz. Ben sizlerin ne hinoğlu hin olduğunuzu bilenlerdenim: Bana kaşkariko oynyamazsınız. Haydi bakalım önüme düşünüz, evi arıyacağım. Annem bu sarhoş herif karşısında bir mucize kabilinden bütün metanetini toplamış ve sobanın üstünde duran kahve ibridinden bir fincana kahve boşaltarak sakinane cevap vermişti:

— Bana bakınız Mösyo (Helman), kocam hasta. Kendisi birkaç gecedir uykusuz. Bu gece ilk defa olmak üzere biraz gözlerini yumabildi. Evi yukardan aşağıya kadar arayınız lakin rica ediyorum gürültü edip kendisini rahatsız etmeyiniz.

(Viktor Helman) sallana, sallana evi aramaya başlamış ve nihayet taharriyat sırası babamın yatağı odasına gelmişti. Annem odaya Alman onbaşısı ile birlikte girmiş tabii bir eda ve soğuk kanlıkla kahve fincanını yatağın başında

ki masanın üzerine bırakmıştı. Ve aynı zamanda sanki hastanın üşümesine mâni olmak için yorganı gözlerine kadar çekmişti. Şimdi yatağa yatan adamın alrı ile beyazlaşmış saçlarından maada bir yeri görünmüyordu.

(Viktor Helman) babamı çok iyi tanırdı. Lâkin yatağa yatan adamın babamdan başka bir kimse olması o kadar uzak bir ihtimal idi ki yatağa yaklaşıp sahte hastayı yakından muayeneye lüzum bile görmemiş ve o tarafa seri bir göz gezdirdikten sonra odadan dışarı çıkmıştı. Annem herifin dışarıya çıktığını görünce derin bir nefes almış, onbaşısı bir müddet sonra sokak kapısından çıkıp arkasından kapıyı kapayınca memnuniyeti tezayüt etmişti. Demek ki sarhoş herif hiç bir şeyin farkına varmadan defolup gitmişti.

(Stefan) in adamı ise o gece evimizde kâfi derecede istirahat ederek ertesi sabah erkenden tehlikeli seyyahatine başlamak üzere yola çıkmıştı. Yabancı Alman askeri hafiyesi (Helman) emimizi taharri ettiği bütün müddet esnasında hiçbir şeyden şüphelenmiye-

rek derin uykusuna dalmış ve bu itibarla atlatmış olduğu büyük tehlikeden tamamen bihaber bulunuyordu. Ertesi sabah annem kendisini korkutup kuvveyi maneviyasını bozmamak bu hususta bir kelime bile söylememişti.

Mütteakıp haftalar zarfında (Helman) annemi iz'âç etmekte devam etmiş ve her vesileden istifade ederek:

— Bana bak hatun! Biz menfaatlerimizi nihayet boğazlarımızdan yakaladık. Yakında tamamile haklarımızdan geleceğiz. Sizler de büyük Almanyanın tebaası olacaksınız. Yolunda füzülü tebahürlerle kadıncağızı üzüp durmuşuz. Sarhoş ve tafrefurus herif elindeki Alman gazetesini tehditkar bir tavırla sallıyarak barbar bağırıyor-

— Bak görüyor musun (Paris) i nasıl kuşattık? Bunlara bakmak işine gelmiyor değil mi? Halbuki merak etme birkaç güne kadar bütün Belçikayı siz sivil Belçikalılardan temizliyeceğiz. Hele şu havadis-e bak; kulaklarını aç ta iyi dinle: Tamam yüz yirmi bin İngiliz es'ir aldık. Hem esir aldığımız adamlar bu sefer Ruslar değil İngilizler... İhtiyar musun? Hani azametli müttetikleriniz olan İngilizler. Bütün bunlar gösteriyor ki harbi parlak bir zaferle bitireceğiz. Ha, ha, ha... Hani Amerikalılar imdadına koşuyorlar ya?.. Bakalım Amerikalılar da gelsinler de boyunlarımızın ölçüsünü alsınlar... Yalnız

şurası muhakkak ki (Viktor Helman)ın bu boş tebahürleri validem üzerinde cüz'i bir tesir bile husule getirmiyordu. O, müttetiklerin Almanları perişan edeceklerine bir kere sureti kat'iyede iman etmişti ve bu demir gibi sağlam imanı hiç bir haber, bilhassa (Helman) gibi boşboğaz ve yaygaracı bir adamın hezeyanları sarsamazdı. Diğer taraftan birkaç hafta evveline kadar çok bitkin görünen Alman kâtaati bu son zafer haberleri üzerine yeniden canlanmış gibi görünüyordular. Her tarafta:

— Arkadaş zaferi nihai şerefine! Avazeleri yükseliyor, gözler yeniden zafer neşesine parlıyordu. Rusların harpten çekilmeleri Almanların yüzlerini bir hayli güldürmüştü. (Brest L'tovsk) muahdesi Almanları Rus pençesinden sureti kat'iyede kurtarmış ve şarkta ki kuvvetlerini tamamile serbest bırakmıştı. Lâkin bütün bunlara rağmen babam ve annem müttetiklerin ergeç partiyi kazanacaklarından emin bulunuyordu. Acaba bu iki saldıde ihtiyar Almanların bu son gayretten sonra birden birer kökünden devrilen muazzam bir kütük gibi yere serileceğini bir hissikâblevuku ile anlamışlar mı idi? Aradan uzun müddet geçmemiştir ki Almanlardaki zafer neşeleri, somurtkan bir sükûtiliğe inkilâp etmiş bulunuyordu. Hele (Viktor Helman)ın çenelerini bıcağ açmıyordu. Bu geveze ve boşboğaz herif eskisi gibi taharriyat yapmıyor,

yaptığı zamanlarda da o eski ağız kalabalıklarının unutmus görünüyordu. Zavallı ebeveynim ise bundan işler'n Almanlar hakkında fena gitmeğe başlamış olduğu manasını çıkararak için için seviniyorlardı. Aynı zamanda (Stefan) dan ve (Alfons)tan müstevli düşmanın müttetik kuvvetler tarafından ağır mağlûbiyetlere duçar edilmiş olduklarını öğrenmişlerdi. Haftalarca süren sükût ve sükûnetten sonra top sesleri yeniden şehir civarında gürlemeğe başlamıştı. Demek oluyor ki halâskâr müttetikler yaklaşıyorlardı. Artık her gece tayyare hücumları yapıyor ve Almanlar tarafından hiç mümane atılmadık düşman tayyareleri şehirden anam ve babamdan başka sivil halktan hiçbir canlı mahlûk kalmamış olduğundan zafer fûruş (Helman) iz'âç edecek kimse bulunmuyor, ve bütün kin ve hiddetini zavallı ihtiyar ebeveynime sarfediyormuş. Bu aralık biz'im eve yeni bir asker yerleşmiştir. Bu nefer henüz on yedi yaşında bir çocukmuş. Geveze (Viktor Helman) evlerimizde taharriyat yaptığı zaman bu çocuğa tesadüf edince fırsattan istifade ederek kendisine vatanı mevzeler iradına başlamış nihayet bir gün çocuğun sabrı tükenerek şu cevabı vermiş:

— Onbaşısı. İnsan şerefi bilhassa dolu bir mide ile daha iyi hisseder. Halbuki bizim mideler maalesef boş.

Bir sabah erkenden, şiddetli bir gece hücumunun heyecanlarıyla gece feci bir geceden sonra, o genç Alman askeri âlelelece mutpağa gelecek annemi bulmuş ve:

— Valde, demiş, yakında sizler beyaz ekmeğe kavuşacaksınız ve mideleriniz hakikî et ile yeniden tanışacak. Müttetikleriniz (Kros Çapel) e kadar yaklaşırlar.

Bu esnada (Viktor Helman) içeriye girmiş ve çocuğun son sözlerini işitmiş olacak ki sormuş:

— (Kros Çapel) e kimler yaklaşıyor diye sordum.

— Kim olacak, İngilizler Gececi gece ben cepheden gelen bir arkadaşla görüştim. Cepheye zaten pek uzakta değil, hem gittikçe geliyor. Esasen kıtımın zabiti de eşyasını alarak (Thielt) e gitmekligimi emretti. Bana Allahımsarla-

— Çocuk bu sözleri söylerken âlelelece kendisinin ve zabitanın levazımını topluyormuş. Nihayet işini bitirip kapıdan çıkarken gençlere has açık sözlülüğe geveze onbaşısıya şu tavsiyede bulunmuş:

— Onbaşısı efendi, beni dinlerseniz siz de birân evvel başımızın çaresine bakınız. Sonra karışmam çok geç kalmış olursunuz...

Zaten mitralyözlerin takrıtısı, sahra toplarının hiddetli öksürükleri de genç fakat onbaşından ziyade tecrübedide görünen nefere hak verecek bir mahiyette imiş. Lâkin alık olduğu kadar da inatçı

- Bitmedi -

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.
3310

3 üncü kolordu ilânları

O. ve Fırka yiyecek anbarında birikip müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla satılacağı ilân edilen 2000 adet boş tenekeye ihale gününde hiç bir talip çıkmadığından tekrar pazarlığı 27-6-934 çarşamba günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin tenekeyi görmek üzere anbarlara ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinde Fındıklıda K. O. SA. AL. KOM. na müracaatları. (35) (3454)

Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonu Reisliğinden :

Ordu ihtiyacı için 200 çift seyyar eczayı baytariye sarıdırğı ile 1000 adet ampul kutuları kapalı zarf usulile satın alınacaktır. İhalesi 24-7-934 salı günü saat 14 de icra edilecektir. Talipler şartname ve nümunesini görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve saatinden evvel teminat ve teklif mektupları ile birlikte M. M. V. Sa. Al. Kom. na müracaatları. (3053) (3455)

Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonundan :

Hava kıt'aları ihtiyacı için 11460 metro mavi renkte kışlık elbiselik kumaş kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 23-7-934 pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektupları ile Ankarada M. M. V. Sa. Al. Kom. na müracaatları. (3054) (3456)

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan :

Malkaradaki kıt'at ihtiyacı için beher parti 250 bin kilo olmak üzere üç partide 750 bin kilo odun kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 5 Temmuz 934 Perşembe günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektupları ile Çorluda Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3031) (3199) 3511

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan :

Malkaradaki kıt'at ihtiyacı için 18,000 kilo Sade Yağınm kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 8 Temmuz 934 Pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teminat ve teklif mektupları ile birlikte Çorluda Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3033) (3222) 3512

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan :

Malkaradaki kıt'at ihtiyacı için 13,000 kilo Zeytin Yağı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 17 Temmuz 934 salı günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektupları ile Çorluda Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3038) (3227) 3621

Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonundan :

Yerli Fabrikalar mamûlâ-

GÜZEL BİR CİLDE MALİK OLMAK İÇİN MUKEMMEL BİR TEDBİR

Meshur Parisli müteahhas JEAN DE PARYS'in uzun ve yorucu tekkikati neticesinde, bütün dünyada büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan yeni bir GÜZELLİK KREMINİN imaline muvaffak olmuştur. Beş milyondan fazla kadın tarafından kullanılmakta olan bu kremi başlıca hassası " havalandırılmış " olmasıdır ki bu sayede cilt hüceyratının teneffüsüne müsait kılar. Gündüz SIAMOISE KREMI tene mat ve tabii güzelliği verir, pudrayı bütün gün sabit kalmasına medar olur ve yaşlılığın çizgilerini giderir. Cildi tozlardan ve siyah kabarcıklardan temizlemek için yüzü şayanı hayret bir Cold Cream olan GECE SIAMOISE KREMI ile temizlemek kâfidir. Muvaffakiyet teminatıdır. Aksi takdirde paranız iade olunur.

Crème Siamoise

Her yerde satılır. (13)

Deniz yolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Trabzon yolu

VATAN vapuru 26 Haziran SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (3416) 3705

Ayvalık yolu

BANDIRMA vapuru 27 Haziran ÇARŞAMBA 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (3459)

İhtira ilânı

" İdrokarbürlerin ameliyesi için usul ve cihazlar " hakkında istihlal olunan 23 Haziran 1932 tarih ve 1389 numaralı ihtira beratı bu defa mevkiî fiile konmak üzere ahere devriferâğ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Çinili rıhtım hanında, Robert Ferriye müracaatları ilân olunur efendim. (666)

Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Haydarpaşa lisesinde yapıla cak apdesane ve dersane tadilatının 15, 21 Temmuz 934 tarihlerinde ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulduğu 17. 6. 934 tarihli gazetelerle ilân edilmişti. Ahiren görülen lüzum üzerine her iki münakasasının da 9 Temmuz 934 Pazartesi günü saat 16 da yapılması takarrür etmiştir. Taliplerin keşif ve şartnamele-ri görmek üzere İstanbul Erkek lisesindeki Komisyon kalemine ve münakasaya iştirak edeceklerin de ihale günü teminatı muvakkate makbuzlarla birlikte komisyonumuza müracaatları. (3286) 3561

Satılık Mukemmel Muş ve Motörler**İstanbul Liman Şirketinden:**

Şirketin mah olup mukemmel bir halde bulunan İş muşu ile Kuvvet ve Zaman motörleri satılıktır. Her üç tekneyi görmek ve tafsilât almak üzere Yağkapanında Haydar hanında İşletme şubesine müracaat olunmalıdır. Talip olanlar kapalı zarf içinde tekliflerini 11 Temmuz çarşamba günü saat 16 da Sirkeci Liman hanındaki komisyona vermeleri ilân olunur. [668]

Nafia Vekâletinden:

Filyos - Ereğli hattının Filyos ile Çatal ağı arasında kâin takriben 15 kilometrelik kısmının inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 15 Temmuz 934 tarihine müsadif Pazar günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti Müsteşarlık makamında icra edilecektir.

Taliplerin cari seneye mahsus Ticaret odası vesikası ve 56250 liralık teminatı muvakkateleriyle aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu husustaki şartnameleri ellişer lira mukabilinde Ankarada Nafia Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (3378) 3685

tundan (375,000) metro Çamaşırılık bez kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 7 Temmuz 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 tarihinde yapılacaktır. Talipler şartname ve nümunesini görmek üzere her gün Ankarada M. M.

Sümer Bank**Umumî Müdürlüğünden:**

Bankamızın Ankara merkezinde istihdam edilmek üzere müsabaka imtihanı ile riyaziyesi kuvvetli [4] memur alınacaktır.

İmtihana iştirak için:

1 — Askerliğini ifa etmiş olmak,
2 — Lise veya Yüksek Ticaret Mektebi mezunu bulunmak şarttır. Taliplerin ayrıca sür'atle hesap makinesi kullanmasını ve münhani çözmelerini bilmeleri ve ecnebi lisama vakıf bulunmaları ma'uptur.

Hizmete alınacaklara [80] lira maaş ve ayrıca mesken tahsisatı verilcektir.

İmtihan 3 Temmuz Salı günü saat 9 da Ankara ve İstanbulda aynı zamanda icra edileceğinden bu malûmat ve şeraiti haiz bulunanların mezkûr tarihe kadar bir istida ile Ankara'da Sümer Bank Umumî Müdürlük Memurin şubesine ve İstanbul'da Galatada Sümer Bank İstanbul şubesine müracaat etmeleri ilân o'unur. (3440)

Eyi ve tam bir sinhat için muntazam bir hazim lâzımdır. Tatlı müleyyin ve taami lâtif olan Eno's "Fruit Salt" size bunu temin, mideyi takviye ve barsakları tanzim eder.

ENO'S 'FRUIT SALT'

Sabah ve akşam suya erdirtin ve derununda bir kâfiye kayış kâfidir. MÜLÜM ECZANELERDE SATILIR.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Büyük Reiscumhurumuz Gazi Mustafa Kemal Hazretleri Aziz Misafirleri Şehinşahi İnan Âlâ Hazreti Hümayun ile bugün şehrimizi teşrif buyuracaklardır. İstikbal merasimine iştirak için Odamızca Şirketi Hayriyenin 72 numaralı vapuru ihzar edilmiştir. Bu vapur köprüden tam saat ikide kalkacaktır. Ticaret ve Sanayi erbabının vapura teşrifleri rica olunur. (3458)

75 Kr. KUŞTÜYÜ YASTIK

İstanbul'da Çakmakçılarda Balzade Kuştüyü fabrikasında: Kuştüyünün kilosu 75 kuruştan başlar. Şilte, yorgan 12 şer liradır. Salon yastıkları ve kuştüyü kumaşlarının her rengi bulunur. Telefon: 23027 (464)

İyi, Temiz ve Zarif

giyinmek isteyenleri ancak:

Yünis

Kumaşları
tatmin edebilir

Yünis kumaşları gerek desen, gerek renk, gerek mukavemet roktai nazarından İngiliz kumaşlarından farksızdır.
Ütüsü kat'iyyen bozulmaz

Topton satışlar ve siparişler için:

Bahçekapı - Eski Şamlı Han - No. 104

Perakende satışlar için:

1 — Yeni Postane civarında Milli spor Zeki Rıza mağazası
2 — Sultanhamam İpekçi karşısında İsak Nyego kumaş mağazası

3690

Yüksek Mektepler Mübayaat Komisyonu Riyasetinden:

Mülkiye Mektebinin 934 Mali senesi mekulât ve mah-rukat ihtiyacı aşağıda isimleri hizasında gösterilen günlerde Fındıklıda Güzel san'atlar akademisinde Yüksek mektepler muhasebeciliğinde müteşekkil mübayaat komisyonu ta rafından ağır münakasa suretiyle ihale edilecektir. Taliplerin şeraiti anlamak üzere Yıldızda kâin Mülkiye mektebi Müdürlüğüne ve münakasaya iştirak için komisyona müracaatları teminat akçesinin bir gün evvel muhasebe veznesine yatırılması, münakasasının saat 14 ten 17 ye kadar devam edeceği ilân olunur. (3078)

Nev'i

Eklemek, Et, Cade yağı, Zeytin yağı, Zeytin, Sabun, Beyaz Peynir, Kaşar, Yumurta Piring, Kuru fasulya, Nohut, Mercimek, tuz, Patates, Soda, Kuru Soğan, Un, Makarna, Şehriye Nişasta, Piring Unu İrmik Toz ve kesme şeker. Sebze, Odun, Mangal kömürü, Çamaşır yıkama ücreti kok ve maden kömürü.

İhale tarihi
2 - 7 - 934 Pazartesi

3 - 7 - 934 Salı

4 - 7 - 934 Çarşamba

3390

Negriyatı idare eden: MUMTAZ FAİK

3133